

Iskaja vsak četrtak
in volja s poštnine
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
pa celo leto K 4.—
na pol leta „ 2.—
na četrt leta „ 1.—

Maročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, korodike
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Redakcijski listi so
slovenski listi brez po-
štne maročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobijo
se v tiskarni in po
gospodu Horak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisni listi dobijo
se v tiskarni in po
gospodu Horak-u na
velikem trgu po 10 h.

Za oznanila se plačuje
od navadne vretice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 40.

V Mariboru, dne 2. oktobra 1902.

Tečaj XXXVI.

Volilno gibanje.

Brez hrušča in trušča, a previdno in načrtoma se pripravljajo spodnještajerski Slovenci na bližajočo se deželno-zborske volitve. Priprave so dospеле že tako daleč, da bomo brezdvomno v prihodnji številki lahko naznali svojim čitateljem imena kandidatov.

Upamo, da bodo naši kandidati stopili pred svoje volilce letos z jasnimi, določno načrtanim programom. Da se to zgodi, poskrbeli so gotovo že zaupni možje po zaupnih shodih, kajti sprejeti kandidata, kateri ne izpove neprikrito svojega programa, bilo bi nevarno.

Naši nasprotniki, nemškutarji v tesni zvezi z Nemci, še niso prišli s svojimi kandidati na dan. Zato sedaj lahko govorimo o nasprotnikih, ker nam nihče ne bo mogel očitati, da so nam le osebe neljube in da le osebe napadamo. Brezdvomno je, da bodo nasprotniki lovili naše volilce z geslom: kmet naj kmeta voli! Naše geslo je, kmet naj voli poslanca, ki bo njihove zahteve v deželnem zboru najboljše in najspretnješe zagovarjal.

Nemškutarji bodo torej postavili zopet takozvane »kmete« za kandidate. Toda poglejte si te »kmete«! To bodo »kmetje«, katerih roke niso žuljave, ampak mehke in bele. Ti »kmetje« se ne sučejo okoli svojega gospodarskega dela, ampak po gostilnah okoli nemškutarjskih in nam sovražnih nemških gospodov.

Ti »kmetje« tudi niso izobraženi. Vedo le toliko, kar v gostilni slišijo in s tem se potem širokoustijo okoli pri volilcih. Izobrazbe

nimajo nobene, ker se niso nikdar nič učili. O gospodarstvu razumejo le to, kar jim hlapeci in žene zvečer pripovedujejo, ko pridejo iz gostilne. Zato tudi niso sposobni, da bi mogli kje resno nastopati kot zagovorniki pridnih, trpečih in za svoj kruh se borečih kmetov. Vse bi se jim smejalo ter rekalo: »Kaj boš govoril, ko pa tvoje gospodarstvo kaže, da sam ničesar ne razumeš!«

Nemškutarji vam bodo priporočali take kandidate, ki so nadalje tudi popolnoma odvisni od Nemcev in nemškutarjev. Gotovo se bo tako zgodilo! In če ne bodo ti kandidati gospodarsko odvisni, če ne bodo zadolženi pri naših nasprotnikih, potem pa bodo gotovo duševno odvisni. Ne bodo si upali ničesar storiti, česar bi jim prej ne dovolili njihov nemški in nemškutarjski prijatelji.

Ako bi bili nemškutarjski kandidati izvoljeni, potem bi se gotovo pridružili nemškemu mestnim poslancem. Nemški kmetjski poslanci bi jih ne sprejeli, ker so ti trdno katoliškega mišljenja, naši nemškutarji pa brezverski, liberalni. Slovenskim poslancem bi se ne mogli pridružiti, ker so ti tudi katoliški in zvesti svojemu narodu, ne pa njegove izdajice. Preostalo bi jim torej samo, da vlečejo z nemškimi mestnimi poslanci. In kaj bi to pomenilo, to vedo naši zavedni volilci. Mestni nemški poslanci so oni, ki za spodnještajerskega kmeta niso ničesar dovolili. Oni so zakrivali propadanje kmetijstev. Oni so nasprotniki vseh kmečkih teženj po zboljšanju. Spomnite se, slovenski volilci, kako je nemška večina meščanskih in graj-

ščinskih zastopnikov podpirala nemške veselice, nemška gledališča, jezdarne, drsališča, kako je zidala nepotrebne šole po Spodnještajerskih trgih in mestih. Spomnite se, kako je lovski zakon prikrojila na škodo kmeta, kako hoče volilni red spremeniti na pogubo kmetjskega stanu. In potem se vprašajte, ali hočete izročiti zastopstvo svojih želj in zahtev nemškutarjem, ki bodo vlekli s tako večino?

Slovenski kmetje, nemškutarjev ne! Oni bi bili vam v deželnem zboru le na škodo, izdali bi vaš stan in vaše koristi ter vas osmešili pred celim svetom. Slovenski kmetje, pokažite sedaj svojo zavednost in volite možje, ki bodo vneti za vašo kmetjsko stvar, ki bodo skrbeli za vaš stan, in ki bodo zraven tudi pošteno katoliškega in slovenskega mišljenja!

Slovenskim abiturientom!

Tovariši! Po zrelem in treznem premišljevanju ste se odločili za vseučilišče. Postavili ste si cilj: nabrati si bogatih duševnih zakladov in jih pozneje rabiti v duševno in gmotno korist domovine in samega sebe. Rodna zemlja sedaj še ne more utešiti vašega hrepenenja po umstveni izobrazbi, iskati si jo morate v tujini.

Vaš duh je prepojen z vzori našega naroda. Po idealih, katere ste čepali iz bistva nepokvarjenega naroda, hočete pozneje v zreli moški dobi delovati za slovensko ljudstvo. Mlade duše zato potrebujejo vednega navduševanja in medsebojne pomoči, sicer materialistični velikomestni duh zamori v kali vsak idealen vzlet mladih akademikov. V teh ne-

Listek.

Bog je potrpljiv ali pravičen.

Istiniti prigodek. — Ruski spisal grof Leo Tolstoj.

(Konec.)

Z doma Aksenovu ni nikdo nič pisal in tako ni vedel, ali živi še njegova žena ali ne.

Pritirali so nekokrat v zapor nove jetnike. Na večer so se zbrali stari jetniki okoli novih ter jih spraševali, odkod je kdo doma in kaj je kdo zakrivil. Tudi Aksenov se je vsedel na svojo posteljo kraj novincev in pobesivši oči, poslušal, kar so drugi pripovedovali. Jeden izmed novih jetnikov, visok, zdrav starec, imajoč kakih šestdeset let, nosil je redko, podrezano brado. On je baš pripovedoval, zakaj so ga izgnali.

»Tako-le, bratje moji«, reče on, »baš zaradi nečesa sem prišel sem. Izpregel sem vozniku konja s sanmi. To so slišali ljudje ter rekli: ukradel je. A jaz jim nato: hotel sem samo hitreje priti domov — pustil sem slej konja. Pa tudi voznik mi je prijatelj. Govorim li istino?«

»A ne, ukradel je«, rekli so samo oni.

A tega niso ni znali, kaj in kje sem ukradel. Bilo je činov, zaradi katerih bi bil že davno sem prišel, da so mi mogli doka-

zati, a glej, sedaj so me dotirali sem tudi proti postavi.«

»A kaj lažeš, ko si že bil v Sibiriji, samo nisi dolgo gostoval...«

»A od kod si ti?« vpraša jeden izmed jetnikov.

»Iz mesta Vladimira, tamkajšnji prebivalec. Imenujejo me Makarja, a pridevek mi je Semenovič.«

Aksenov povzdigne glavo in ga vpraša: »Semenovič, si-li slišal v mestu Vladimiru za trgovce Aksenove? Živijo li še?«

»Kako ne! to so bogati trgovci; oče jim je v Sibiriji. Grešnik kakor mi... A kaj si ti dedec storil?« vpraša zopet Semenovič Aksenova.

Aksenov ni hotel pripovedovati o svoji nesreči; vzdahne samo in reče:

»Zakrivil sem, pa sem tukaj že šestindvajset let v ječi.«

A Makar Semenovič ga zopet vpraša:

»Pa kaj si storil?«

»Zagrešil sem... zaslužil sem« — in Aksenov ni hotel dalje pripovedovati; no, drugi jetniki, njegovi sodrugi so povedali novincu, kako je Aksenov prišel v Sibirijo. Rekli so, kako je na potu nekdo ubil trgovca in podvrigel Aksenovu nož in kako so ga baš zato zastonj obsodili.

Ko je to začul Makar Semenovič, pogleda Aksenova, lopne z rokama po kolenih in reče:

»Glej čuda... glej čuda! Ali si se postal, dedec!«

Povpraševali so ga, čemu se čudi in kje je videl Aksenova; toda Makar Semenovič jim ne reče ničesar, samo vzklikne:

»Čudesa so to, deca, čudesa! Sodba nama je torej to razsodila, da se zopet sestaneva.«

Te besede so vzbudile v Aksenovu misel, morebiti, da bo ta človek vedel, kdo je ubil trgovca. In reče:

»Morda si že prej čul, Semenovič, za ta prigodek, ali si mene kdaj prej videl?«

»Kako ne bi čul! To se je orilo po vsej zemlji. Da, da, ravno se je to že prigodilo, pa kar sem tudi čul, sem že pozabil«, reče Makar Semenov.

»Morebiti da si čul, kdo je ubil trgovca?« vpraša Aksenov.

Makar Semenov se nasmeje in reče:

»Pa to je očito: oni ga je ubil, v čegar vreči se je nož našel. A ako je kdo tebi podvrigel nož, pa ni vlovljen — nisi ti lopov. Pa kako ti je človek mogel nož vreči v vrečo. Pod vzglavjem ti je bila. Ti bi očutil.«

In na mah, ko je Aksenov začul te besede, porodi se mu misel, da je baš ta človek